

A MŰEGYETEM
KORMÁNYZATI JELVÉNYEI
•
THE GOVERNMENTAL BADGES
OF THE TECHNICAL
UNIVERSITY

A MŰEGYETEM KORMÁNYZATI
JELVÉNYEI

THE GOVERNMENTAL BADGES
OF THE TECHNICAL UNIVERSITY

THE GOVERNMENTAL BADGES OF THE TECHNICAL UNIVERSITY

The governmental badges of the Budapest University of Technology and Economics are the rector's and the deans' chains furthermore the sceptre. Prince Joseph Habsburg donated the chains to the institution in 1909. On the original golden chains, the relief of his grandfather, Palatine Joseph, hung. On the backside of the coin hanging on the rector's chain, the inscription "Forward on the way of the technical sciences!" could be read, and on the backside of the reliefs of the different departments (to-day faculties) the name of the respective dean was engraved. The badges were symbols of the power of the elected rector and deans to govern the university. The original rector's chain disappeared during World War II, and its accurate copy was made in the years nineteen hundred sixties using the old form. To-day, on the coin of the rector's chain, the name of the institution and its foundation date furthermore the state armorial bearings can be seen. To-day, on the deans' chains, such coins hang, which illustrate the determining figures of the scientific areas of the faculties (most of them are professors of the Technical University). The chancellor's chain was made in 2015 following the changes in the governance of the university.

A MŰEGYETEM KORMÁNYZATI JELVÉNYEI

A Műegyetem kormányzati jelvényei a rektori és dékáni láncok, valamint a jogar. A láncokat Habsburg József herceg 1909-ben adományozta az intézménynek. Az eredeti aranyláncokon nagyapja, József nádor domborműképe függött. A rektori láncon található érme hátoldalán az “Előre a műszaki tudományok útján!” felirat szerepelt, az egyes osztályok (ma karok) láncain függő domborművek hátsó oldalán pedig az akkori dékánokat jelölték. A jelvények a választott rektor és dékánok hatalmát szimbolizálták az egyetem kormányzására. Az eredeti rektori láncnak a második világháború alatt nyoma veszett, az 1960-as években készítették el a régi forma alapján pontos mását. A mai rektori lánc érméjén az intézmény neve és alapítási dátuma, valamint az államecímer látható. A mai dékáni láncokon a karok tudományterületeinek meghatározó alakjait (többségük műegyetemi professzor) ábrázoló érmék függnek. A kancellári lánc az egyetem irányításában bekövetkezett változásokat követően, 2015-ben készült el.

JOGAR

Az egyetemi jogar (pedum) Czettler Jenő leköszönő rektor ajándékként 1936-ban tette teljessé a kormányzati jelvények sorát. A más egyetemeken a doktori avatáskor történő eskünél használt jogarok mintájára készült el. Érmédíszein József nádor, illetve az akkori 5 kar keretében működő 10 osztály jelképei láthatók, szimbolikusan egységbe ötvözve az intézményt. A pedum nyelének alsó részére apró betűkkel a következő szöveget vésették fel: "Hoc Insigne Rector Magnificus Eugenius de Czettler per Stephanum Csajka faciendum curavit A.D.1936."

SCEPTRE

The sceptre ("pedum") of the university, as the present of the resigning rector Jenő Czettler, completed the set of the governmental badges in 1936. It was made on the model of the sceptres of other universities used when inaugurate doctors making an oath. On its decorating coins, Palatine Joseph and the symbols of the 10 classes of the in those days 5 faculties can be seen, alloying in a symbolic unity the institution. On the bottom part of the sceptre's grip, the following text is engraved in small letters: "Hoc Insigne Rector Magnificus Eugenius de Czettler per Stephanum Csajka faciendum curavit A.D.1936."

JÓZSEF NÁDOR

1776-1847

József nádor szorgalmazta a műszaki oktatás első magyarországi intézményének, egyben legkorábbi elődintézményünknek, az 1782-ben létrehozott Institutum Geometricumnak az Ipartanodává fejlesztését, amely nevét is viselte. Az intézmény 1871-ben kapott egyetemi rangot, a világon első műszaki felsőoktatási intézményként viselve nevében is az egyetem szót.

PALATINE JOSEPH

1776-1847

Palatine Joseph urged the development of the first Hungarian institution of the technical education, at the same time our earliest predecessor institution, the Institutum Geometricum, founded in 1782, into an Industrial School, named after him. The institution was ranked as a university in 1871. It was the first high level technical institution in the world the name of which comprised the word university.

MÉRNÖKI OSZTÁLY

ENGINEERING CLASS

GÉPÉSZMÉRNÖKI OSZTÁLY

MECHANICAL ENGINEERING CLASS

ÉPÍTÉSZMÉRNÖKI OSZTÁLY

ARCHITECT CLASS

VEGYÉSZMÉRNÖKI OSZTÁLY

CHEMICAL ENGINEERING CLASS

KÖZGAZDASÁGI ÉS KERESKEDELMI OSZTÁLY

ECONOMICAL AND COMMERCIAL CLASS

KÖZIGAZGATÁSI OSZTÁLY

PUBLIC ADMINISTRATION CLASS

BÁNYA ÉS KOHÓMÉRNÖKI OSZTÁLY

MINING AND FURNACING ENGINEERING CLASS

ERDŐMÉRNÖKI OSZTÁLY

FORESTRY ENGINEERING CLASS

MEZŐGAZDASÁGI OSZTÁLY

AGRICULTURAL CLASS

ÁLLATORVOSI OSZTÁLY

VETERINARY CLASS

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
REKTORI LÁNC

Budapest University of Technology and Economics
RECTOR'S CHAIN

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
KANCELLÁRI LÁNC

Budapest University of Technology and Economics
CHANCELLOR'S CHAIN

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

KANCELLÁR

1782

ÉPÍTŐMÉRNÖKI KAR

dékáni lánc
Vásárhelyi Pál
1795-1846
vízépítőmérnök

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

dean's chain
Pál Vásárhelyi
1795-1846
hydraulic engineer

GÉPÉSZMÉRNÖKI KAR

dékáni lánc
Bánki Donát
1859-1922
gépészmérnök

FACULTY OF MECHANICAL ENGINEERING

dean's chain
Donát Bánki
1859-1922
mechanical engineer

BANKI DONAT PROFESSOR
1859-1922

ÉPÍTÉSZMÉRNÖKI KAR

dékáni lánc

Ybl Miklós

1814-1891

építész

FACULTY OF ARCHITECTURE

dean's chain

Miklós Ybl

1814-1891

architect

VEGYÉSZMÉRNÖKI ÉS BIOMÉRNÖKI KAR

dékáni lánc
Zemplén Géza
1883-1956
vegyész

FACULTY OF CHEMICAL TECHNOLOGY AND BIOTECHNOLOGY

dean's chain
Géza Zemplén
1883-1956
chemical engineer

VILLAMOSMÉRNÖKI ÉS INFORMATIKAI KAR

dékáni lánc

Zipernowsky Károly

1853-1942

gépészmérnök,

a magyar erősáramú elektrotechnikai ipar egyik megalapítója

FACULTY OF ELECTRICAL ENGINEERING AND INFORMATICS

dean's chain

Károly Zipernowsky

1853-1942

mechanical engineer,

one of the founders of the Hungarian heavy-current industry

KÖZLEKEDÉSMÉRNÖKI ÉS JÁRMŰMÉRNÖKI KAR

dékáni lánc

Kandó Kálmán

1869-1931

gépészmérnök,

a vasútvillamosítás úttörője

FACULTY OF TRANSPORTATION ENGINEERING AND VEHICLE ENGINEERING

dean's chain

Kálmán Kandó

1869-1931

mechanical engineering,

pioneer of the electrification of the railway

TERMÉSZETTUDOMÁNYI KAR

dékáni lánc
id. Szily Kálmán
1838-1924
fizikus

FACULTY OF NATURAL SCIENCES

dean's chain
Sr. Kálmán Szily
1838-1924
physicist

GAZDASÁG- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KAR

dékáni lánc
Heller Farkas
1877-1955
közgazdász

FACULTY OF ECONOMIC AND SOCIAL SCIENCES

dean's chain
Farkas Heller
1877-1955
economist

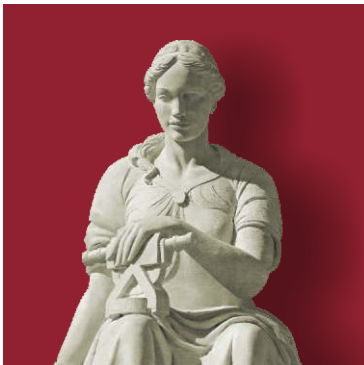
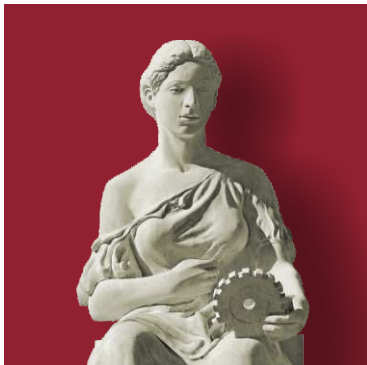
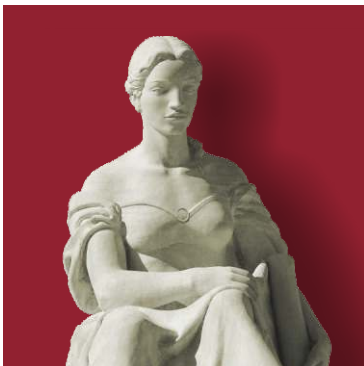

PRO PROGRESSIO ALAPÍTVÁNY

A BME Támogatói és Baráti Köre kezdeményezésére 1996-ban jött létre a Műegyetem stratégiai céljai megvalósítását támogatások fogadásával segítő Pro Progressio alapítvány, mely hivatkozott az egyetem és a gazdasági élet szereplői között. Az alapítvány pályázati rendszere a tehetséggondozást és az innovációs tevékenység ösztönzését szolgálja. Az értékteremtés mellett kiemelt feladat az értékmegőrzés is, legyen szó a történelmi campus hangsúlyos épületeinek felújításáról, egyetemtörténelmi kiadványokról vagy a kultúra és sport egyetemhez tartozás tudatát erősítő hatásairól. Értékmegőrzés és értékteremtés BME (M)értékkel – szolgáljon a következő évtizedre is iránymutatóul mind támogatóink, mind ösztöndíjasaink számára.

FOUNDATION PRO PROGRESSIO

The foundation Pro Progressio, which helps the realisation of the strategic objectives of the Technical University by receiving supports, came into existence in 1996 initiated by the Circle of Friends and Supporters of the BME. The tendering system of the foundation serves the care of talents and the stimulus of innovative activity. Beyond the value creation, the value trust is also an emphasized challenge – let it be the renovation of the important buildings of the historical campus, or publications on the history of the university, or the favourable effects of the culture and sport on the awareness to belong to the university. Value trust and creation according to BME measure – this should be the guideline for the coming decade for both our supporters and sponsored students.

A Nürnbergi vagy Schedel Krónika (Liber Chronicarum) a korai könyvnyomdászat egyik leghíresebb, legpompásabb műve, a BME Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtárának kiemelt értéke. A könyv szerzője Hartmann Schedel (1440–1514) német orvos, polihisztor és történétíró. Az akkori világot ábrázoló művét 1493-ban adták ki Nürnbergben 1800 példányban, a kor legjelesebb művészeinek rajzai után készült 1809 darab fametszettel (az illusztrátorok egyike Albrecht Dürer mestere, Michael Wolgemat). A latin nyelvű krónikából Magyarországon 23-at, míg a német változatból 22-t őriznek, ez utóbbiak közé tartozik a múgyetemi példány is.

The Chronicle of Nuremberg or Schedel (Liber Chronicarum) is one of the most famous, most brilliant work of the early typography, an extraordinary value of the Library of BME. The author of the book, Hartmann Schedel (1440-1514) was a German physician, polyhistor and writer of history. His work, describing the world in those days, was published in 1493 in 1800 copies, with 1809 woodcarvings, made after the drawings of the most outstanding artists of the epoch (one of the illustrators was Michael Wolgemat, the master of Albrecht Dürer). 23 copies of the Latin chronicle and 22 copies of the German variation are guarded in Hungary, the copy of the BME belongs to the latter.

Felelős kiadó:
Pakucs János, a Pro Progressio alapítvány elnöke
Szerkesztő: Dallos Györgyi
Szöveg: Batalka Krisztina
Angol szöveg: Zoltai József
Fotó: Tóth József
Nyomdai előkészítés: Pálffy György
Nyomda: Pauker

Responsible publisher:
János Pakucs, chairman of the foundation Pro Progressio
Editor: Györgyi Dallos
Text: Krisztina Batalka
English text: József Zoltai
Photo: József Tóth
Preparation for press: György Pálffy
Press: Pauker

ISBN 978-963-313-274-6

www.proprogressio.hu

www.bme.hu